

Burgerschapsonderwijs OBS de Robbedoes.

Met plezier geeft OBS de Robbedoes inhoud aan burgerschapsonderwijs.

Wij zijn van mening dat het bevorderen van burgerschap en bewust omgaan met de basiswaarden vrijheid, gelijkheid en solidariteit, belangrijk bijdraagt het welbevinden van onze leerlingen en hun ouders.

Wij realiseren ons dat ook de wet de basiswaarden van de democratische rechtsstaat en de school als oefenplaats voor democratisch burgerschap benadrukt.

Scholen moeten voldoen aan de wettelijke eisen (A) , maar mogen die invullen (C) op een manier die past bij de school (B).

Alles wat we doen raakt aan onze rol als burger. Dat geldt ook voor kinderen. Om ze daarmee te leren omgaan, is de school een ideale oefenplaats. We geven kinderen daarom de ruimte om te werken aan vaardigheden als communiceren, samenwerken en deelnemen aan besluitvormingsprocessen. We laten ze kennismaken met de achtergronden van onze democratische rechtstaat en bereiden ze voor op hun rol in de maatschappij. Waar en zoveel mogelijk betrekken we ook ouders.

A. Als OBS de Robbedoes verantwoorden we hoe wij werken aan de wettelijke eisen:

1. Het nadrukkelijk en expliciet bijbrengen van respect voor en kennis van de basiswaarden van de democratische rechtsstaat (wetsartikel a).
2. Het beschrijven hoe ze met hun leerlingen werken aan de sociale en maatschappelijke competenties die nodig zijn om te functioneren in een pluriforme democratische samenleving (wetsartikel b).
3. Het borgen van aandacht voor en kennis van soorten van diversiteit op het niveau van groepen en individuen en het bevorderen van de acceptatie daarvan (wetsartikel c).
4. Het vormgeven van de school als oefenplaats voor democratisch burgerschap (wetsartikel d)

B. Als OBS de Robbedoes werken wij de wettelijke eisen uit op basis van de ook in onze schoolgids beschreven identiteit, de kenmerken van onze leerlingpopulatie, onze visie en missie en het schoolklimaat dat wij nastreven.

Zo gelden de volgende aanknopingspunten voor ons burgerschapsonderwijs:

5. Identiteit:

- Voor ons als Openbare School is het kenmerkend dat de verscheidenheid aan waarden en normen als aangrijpingspunt wordt gehanteerd om de inhoudelijke en organisatorische inrichting van onderwijsleerprocessen op klas- en schoolniveau vorm te geven.
- OBS de Robbedoes houdt rekening met de uniciteit van het kind.
- De kernwaarden Openbaar Onderwijs (gelijkwaardigheid, vrijheid en ontmoeting) zijn voor OBS de Robbedoes als het ware een leidraad bij ons handelen.

6. Kenmerken van onze leerlingpopulatie:

- Schoolgewicht is 32 met een spreidingsgetal van 7.
- 14% van de basisschoolleerlingen in Vaals worden aangemerkt als achterstandsleerling. Een wezenlijk deel bestaat uit leerlingen met in ieder geval een

niet Nederlandse (culturele) achtergrond. Van alle leerlingen komt 16% uit een gezin met een niet westerse achtergrond, en verder zijn er veel leerlingen met een Duitse achtergrond. Ook het aantal leerlingen uit gezinnen met een lage sociaal economische status is hoog. 58% van de leerlingen komt uit een gezin met een relatief laag inkomen. En verder komt 22% van de leerlingen uit een éénoudergezin.

7. Visie en Missie:

- Onze leerlingen en hun ouders verdienen een specifieke begeleiding waarbinnen taal de spil vormt en culturele verschillen overbrugd kunnen worden. Dit met behoud van relevante normen en waarden waardoor zowel ouders als leerlingen zich volwaardig burger voelen binnen de (nieuwe) samenleving.
- Ontwikkeling en welbevinden zijn de uitgangspunten volgens welke onze leerlingen opgroeien tot betrokken burgers die een maatschappij willen vormen waarin plaats is voor tolerantie en respect.
- Als een kind zich veilig voelt in zijn school en thuissituatie, kan het zich binnen zijn eigen mogelijkheden maximaal ontplooiën.

8. Basiswaarden van de democratische rechtstaat:

- Vrijheid, gelijkwaardigheid en solidariteit

C. Op basis van deze aanknopingspunten geven wij ons burgerschapsonderwijs ambitieus inhoud. We houden daarbij rekening met het waarderingskader zoals de onderwijsinspectie dat hanteert.

Ons onderwijs is doelgericht, samenhangend en herkenbaar en als school brengen we de leerresultaten op betrouwbare en inzichtelijke manier in kaart (8 t/m 12: OP1, OP2, OR2).

9. De volgende concrete leerdoelen wil de school bereiken voor bevordering van de basiswaarden en sociale en maatschappelijke consequenties:
- De doelen zoals vastgelegd in de burgerschapslessen zijn uitgangspunt.
 - Gezien de omvang van de lessen zorgen we ervoor dat in ieder geval lessen gegeven worden die aansluiten bij de aandachtspunten die volgen uit B.
 - Als school hebben we een aantal concrete activiteiten die passen binnen de leerdoelen (opsomming onderaan).
10. Als school willen we de leerdoelen bereiken volgens de volgende opbouw en aanpak van leerstof:
- We maken op basis van B. keuzes voor de lessen en stemmen schoolbreed het concrete doel per bouw af.
 - We gebruiken de aangeboden Kwink lessen om waar mogelijk met onze concrete activiteiten aan te haken. We overwegen ook op basis van de aangeboden lessen de uitbreiding of aanpassing van onze concrete activiteiten.
 - Structureel hebben we een aanvullend (leerstof) aanbod dat rekening houdt met onze leerlingpopulatie en waarmee sociale en maatschappelijke competenties ontwikkeld worden (woordenschat, logopedie, bewegen na school en maatschappelijk werk)
11. Wij realiseren een herkenbare planning van leerstof en aanpak en dat blijkt:
- De lessen die we aanbieden staan gepland en worden structureel aangeboden

- Tijdens de Werkbijeenkomsten Welbevinden en ook tijdens de besprekingen van de werkgroep komt de inhoud, de leerdoelen en de manier van aanbieden van de ingeplande lessen en activiteiten aan de orde.
 - Op basis van de kenmerken van onze leerlingpopulatie werken wij aan de sociale en maatschappelijke competenties via 'het kind als vooruitgeschoven post': via school maatschappelijk werk betrekken we ouders bij onze verwachtingen maar nemen ook ouders (en daarmee leerlingen) bij de hand om zich volwaardig burger te voelen binnen de (nieuwe) samenleving.
12. We verzamelen de volgende resultaten waaruit blijkt dat dat we de leerdoelen realiseren:
- Per les leggen we waar mogelijk de beoogde gedragsverandering vast en delen die met de leerlingen. Die verwachting komt steeds aan de orde tijdens die schoolmomenten die dat mogelijk maken.
 - Tijdens de lesevaluatie wordt door de leerkracht nagegaan wat de leerlingen opgestoken hebben. Eventuele aandachtspunten worden vastgelegd en actief opgepakt.
 - M.n. signaleren we wanneer respect voor basiswaarden ontbreekt en leggen daarover binnen het team vast hoe we begeleiden in het herstellen van het respect (hoe we dit weer kunnen inpassen in het aanbod burgerschapsonderwijs).

Ons onderwijs is gericht op bevordering van basiswaarden en sociale en maatschappelijke competenties en gaat uit van het uitgangspunt van gelijke behandeling van gelijke gevallen (13 t/m 14 : OP1, VS1, VS2)

13. We bevorderen de kennis van, respect voor en handelen vanuit basiswaarden:
- Het KWINK aanbod is dekkend en geeft voldoende mogelijkheden om aan de hand van voorbeelden het handelen te oefenen.
14. We schenken aandacht aan de competenties die de leerlingen in staat stellen deel uit maken van en bij te dragen aan de pluriforme, democratische samenleving:
- Voor onze school is KWINK het aanbod op basis waarvan de bedoelde competenties aandacht krijgen. De leerkrachten zorgen ervoor dat die aandacht er voortdurend is. Mochten we signaleren dat competenties vanwege redenen op enig moment meer aandacht verdienen dan zal ook de gedrag specialist daarin het voortouw nemen.
 - We betrekken leerlingen bij het organiseren van activiteiten die een beroep doen op bedoelde competenties
 - Het overzicht van concrete activiteiten laat zien hoe die zich richten op de basiswaarden en een beroep doen op sociaal maatschappelijke competenties.

Onze school draagt zorg voor een schoolklimaat dat in overeenstemming is met de basiswaarden, waarin leerlingen oefenmogelijkheden wordt geboden en voor een veilig, schoolklimaat waarin allen zich geaccepteerd voelen (15 t/m 18: OP3, VS1, VS2)

15. We werken aan het bedoelde schoolklimaat:
- Motto bij het werken aan het schoolklimaat is 'Fluitend naar school en fluitend naar huis'. We hebben als school zicht op het welbevinden van onze leerlingen en dat niet alleen in de schoolsituatie.
 - Ondersteunend beleid is vastgesteld (veiligheidsplan, gedragscode, pestprotocol, startgesprekken)
 - Ook het werken met de methode draagt bij aan het vormen van schoolklimaat

- We betrekken ook de nieuwe Nederlanders bij de verwachtingen die voor ons gelden door de inzet van schoolmaatschappelijk werk: intercultureel aanbod voor gezin en ouders
 - We zijn alert op signalen en grijpen waar nodig in. Bij misverstanden brengen we leerlingen en ouders bijeen en bewaken verbetering
 - We hebben voldoende contact met wijkagent en jeugdwerk om ook de schil rond school in zicht te houden
16. We leven als schoolorganisatie basisvaardigheden voor en er is geen strijdigheid met basiswaarden.
- Leerkrachten werken met leerlingen relevante activiteiten uit. Leerlingen worden in de situatie gebracht om te oefenen met organiseren, investeren, keuzes maken, overleggen, mening te vormen, overtuigen maar ook accepteren.
17. Onze leerlingen worden oefenmogelijkheden geboden om met basiswaarden te oefenen.
- De Kwink-lessen kennen een afsluiting: 'En nu' en die daagt uit tot oefenen.
 - In alle hieronder genoemde praktijkactiviteiten krijgen de leerlingen de kans om met basiswaarden te oefenen
18. Dat er sprake is van een veilig, inclusief schoolklimaat blijkt uit de informatie die inzicht geeft over de mate waarin leerlingen en personeel zich geaccepteerd voelen.
- Leerlingen weten de leerkrachten in alle gevallen te vinden
 - Leerkrachten weten elkaar te vinden
 - School volgt de sociaal emotionele ontwikkeling en hanteert Vensters tevredenheidslijsten voor ouders en kinderen.
 - Gedragsregels liggen vast en worden wanneer nodig aangepast. Leerlingen worden daarbij betrokken.

In aansluiting op ons burgerschapsonderwijs beloven wij ouders (en daarmee de leerlingen) het, zoals ook in de schoolgids vastgelegd, volgende :

- In de lessen wordt aandacht besteed aan verschillen in denkbelden, opvattingen en levensovertuiging. Men staat voor elkaars mening open en is bereid het eigen standpunt te herzien.
- We houden in ons onderwijs rekening met de onderlinge verschillen tussen leerlingen op het gebied van intelligentie, persoonlijkheid, sociaal emotionele ontwikkeling, motoriek, leerwijze, taal, cultuur, godsdienst enz. Ook bij het kiezen van de methoden en aanvullend materiaal, wordt rekening gehouden met al deze verschillen tussen kinderen.
- Als school kiezen wij er voor om ons schoolconcept te verbreden door in ieder geval logopedie en interculturele begeleiding toe te voegen. Ouderparticipatie en leerlingbetrokkenheid moeten bijdragen aan een duurzame verankering van ons aanbod.
- We hebben een gedegen aanbod op gebied van sociaal emotionele ontwikkeling en taalachterstand.
- Welbevinden als voorwaarde om nieuwsgierigheid naar kennis, betrokkenheid, tolerantie en respect voor de omgeving bij een leerling te stimuleren.
- Wij onderhouden een directe en open relatie met de ouders of verzorgers van onze leerlingen door directe communicatie met korte lijnen. Ouderparticipatie staat op OBS de Robbedoes hoog in het vaandel en komt op verschillende manieren tot uiting.

Opvoeden doe je samen. OBS de Robbedoes gaat met plezier de uitdaging aan om uw kind samen met u op te voeden tot een betrokken burger.

Waar we methoden gebruiken om ons burgerschapsonderwijs inhoud te geven, maken we structureel gebruik van de volgende methoden:

- KWINK: sociaal emotionele ontwikkeling en burgerschap Wij gebruiken de methode Kwink als uitgangspunt bij het bevorderen van de basiswaarden van de democratische rechtstaat (burgerschapsonderwijs). Vanuit de methode worden 12 lessen aangeboden. De lessen hebben thema's die burgerschap concreet en expliciet maken. Er is veel aandacht voor de fundamenteën van onze democratische rechtstaat die bestaat uit rechten én plichten.
- Leefstijl: als aanvulling op KWINK en m.n. het deel dat zich richt op levensovertuigingen
- Wereld Oriëntatie (2023: BlinK)
- Taal Actief: nieuwe versie taalmethode. Daarin ook bijvoorbeeld 'Debateren'.
- Nieuwsbegrip: begrijpen van teksten rond actualiteit

Waar we het hiervoor hebben over 'oefenmogelijkheden' bedoelen we de volgende concrete activiteiten:

- Leerlingwerkgroep Goede Doel: Mama Alice
- Leerlingwerkgroep Duurzaamheid: gescheiden afval, opruim actie in de buurt
- Leerlingwerkgroep Moestuin: onderhouden van groen in de buurt
- Leerlingwerkgroep Bewegen na School: sociale vaardigheden stimuleren
- Leerlingwerkgroep Schoolreisje: organiseren en initiëren van schoolreisje
- Bezoek aan Gemeentehuis: met uitleg door de burgemeester
- Bezoek aan verzorgingshuis: inhoud geven aan activiteiten voor ouderen
- Bezoek aan appelboer en veeboer: inzicht in beheer en onderhoud
- Brigadieren voor en na schooltijd: mede verantwoordelijkheid voor veiligheid
- Leerlingwerkgroep Meeschrijven aan krantenartikelen: communiceren, meningsvorming, promoten
- Taalaanbod LOGO 3000: communicatie als voorwaarde voor burgerschap
- (Intercultureel) Schoolmaatschappelijk werk: kind als vooruitgeschoven post
- Moeder-bijeenkomst: integratie
- HALT project: preventieve veiligheid
- RIEC jeugdige ondernemers: signaleren van (het ontstaan van) misstanden
- Politie informatie: aandachtspunten voor in de wijk
- Huiswerkbegeleiding: bijstaan van kansarme leerlingen
- Bezoek aan kledingbeurs/ ruilwinkel: kennismaken met duurzaamheid maar tevens ook met minder draagkrachtigheid
- Weerbaarheidstraining: oefenen tijdens schooltijd.
- Vergroening schoolplein: meedenken over aankleding schoolplein
- Gedegen gymonderwijs: sociaal emotionele ontwikkeling, verliezen en winnen.

De school is door de gemeente Vaals erkent als verkeersveilige school

- Erkenning is verkregen door concreet te werken aan verkeersveilig makende activiteiten

De behaalde GGD Gezonde School certificaten tonen aan dat onze school beschikt over bijhorende kennis en vaardigheden en dat leerlingen ook daarvan profiteren

- Relatie en Seksualiteit
- Welbevinden
- Sport en Bewegen